

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Der er almindelig enighed om, at omkostningerne ved den nuværende praktikpladskompenserende undervisning er for store. Baggrunden for ordningen er det i adskillige år konstaterede misforhold mellem antallet af praktikpladssøgende og udbuddet af lære- og praktikpladser.

Tilgangen af elever til ordningen stiger, og det må forventes, at der fremover vil blive en uacceptabel stigning i antallet af skolepraktikelever, medmindre mønstret brydes. Ved ordningens start i januar 1991 begyndte således ca. 1.900 elever på den særlige undervisning. Tilgangen i december 1991/januar 1992 var på ca. 2.400 elever og i maj/juni 1992 ca. 400. Det skønnes, at der til december 1992/januar 1993 vil skulle optages 3.000-4.000 elever, hvis andre foranstaltninger ikke foretages.

På denne baggrund er regeringen indstillet på at gøre en meget stor indsats for at komme praktikpladsproblemet til livs. Selv om undersøgelser af kvaliteten af den praktikpladskompenserende undervisning har vist, at denne undervisning i nogle tilfælde godt kan leve op til intentionerne i erhvervsuddannelseslovgivningen, er den en trussel mod det grundlæggende princip om veksling mellem skoleundervisning og praktikuddannelse i erhvervsuddannelserne og giver ikke eleverne den samme oplevelse af arbejdslivet som elever med uddannelsesaf-tale får. Hertil kommer, at ordningen er alt for dyr. Den særlige undervisning er således på udgiftsniveau med nogle af de dyreste længerevarende vidergående uddannelser.

På denne baggrund og med henvisning til de gennem de 1 1/2 år indhøstede erfaringer med administrationen af den praktikpladskompenserende undervisning har regeringen derfor besluttet at søge den nuværende lov om tilvejebringelse af lære- og praktikpladser revideret som led i et samlet initiativ, der tillige omfatter følgende fire hovedelementer:

- En arbejdsgiverfinansieret tilskudsordning, der omfatter såvel den private som den offentlige sektor, hvor der ydes et årligt tilskud pr. elev i alle uddannelser med lønnet praktik.

- Indførelse af kompetence for skolerne til at godkende praktikvirksomheder for den enkelte elev.
- Etablering af en ny erhvervsgrunduddannelse (EGU).
- Det samlede initiativ ledsages af en politisk henstilling fra partierne bag aftalen af 20. november 1992, jf. forslag til lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion til arbejdsmarkedets parter om at holde elevløningerne i ro i de 3 år, som aftalen omfatter.

Forslaget om skolepraktik åbner mulighed for mere effektiv udnyttelse af uudnyttet kapacitet i virksomhederne og inddrager i større udstrækning de lokale uddannelsesudvalg. Den rene skolepraktik begrænses til normalt 50% af den samlede praktiktid. Resten af praktiktiden skal eleverne udføre i virksomhederne. Der foreslås endvidere nogle procedurermæssige forenklinger, herunder indførelse af det faglige udvalg som klageorgan. Eleverne modtager som hidtil en godtgørelse svarende til elevlønnen i den pågældende uddannelse.

De hidtidige undervisningstakster nedsættes med i gennemsnit 25% i 1993. For at give skolerne et økonomisk incitament til at bringe eleverne i praktik i virksomhederne bevarer skolen til gengæld tilskudet, også i perioder, hvor eleven midlertidigt er under praktikuddannelse i en virksomhed. Taksterne reguleres i øvrigt på de årlige finanslove.

Ordningen er midlertidig, idet det foreslås, at elever, der afslutter 2. skoleperiode senest den 30. juni 1995 bliver de sidste elever, der omfattes af ordningen. Tidsbegrænsningen svarer til den tidsbegrænsning, der er foreslået for praktikpladstilskudsordningen, jf. forslag til lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion.

Økonomiske konsekvenser

Med baggrund i det ovenfor omtalte samlede initiativ til fremskaffelse af flere praktikpladser vurderes det, at den fremtidige bestand af skolepraktikelever maksimalt vil udgøre 1.500-2.000 årselever svarende til en nedgang på omkring 1.000 årselever i forhold til 1992-niveauet.